

Amb la conquesta de Múrcia l'any 1266, Jaume I arribava a la plenitud; fou la darrera gran gesta d'un regnat ple d'èxits militars. A partir d'aleshores, uns altres problemes acapararen l'atenció del monarca: disputes amb els fills, rebel·lions internes i l'intent frustrat d'una croada a Terra Santa.

Els darrers anys d'un mite

Era la culminació d'una gesta secular, aquell dia de principi de febrer del 1266, el 2 o el 3. Jaume esperava impacient a la vora del Segura, davant les muralles de Múrcia, la ciutat cobejada pel seu besavi Ramon Berenguer IV. A trenc d'alba, hi havia tramès cinquanta cavallers de la host amb els seus escuders i un contingent de cent vint ballesters tortosins perquè prenguessin possessió de l'al-Qasr al-Kabir, la imponent fortalesa que dominava la ciutat. Les negociacions amb els murcians havien estat llargues i complicades. De més a més, una guarnició granadina instal·lada a l'al-Qasr al-Kabir havia dificultat les converses. Jaume I exigí el desarmament dels soldats granadins abans d'arribar a cap acord. Les autoritats civils de la ciutat sarraïna, desesperançades perquè no podien esperar més ajut del soldà nassarita, s'avingueren a les condicions imposades pel rei català. Nogensmenys, sempre en restava el dubte: encara era possible una hipotètica reacció a la desesperada dels murcians. Moments d'incertesa, nervis desbocats i la host amatent per a contrarestar qualsevol sorpresa, fins que, finalment, els cavallers hissaren la senyera d'or i gules a la torre més alta de la fortalesa murciana. Múrcia, doncs, havia caigut.

Jaume I, així, complia el compromís contret amb el seu gendre i rei de Castella, Alfons X, sorprès per la revolta que el 1264 amenaçà de foragitar els castellans de la vall del Guadalquivir i Múrcia. Calgué, doncs, la intervenció armada de Jaume I, que obrí un segor front a la frontera meridional valenciana per posar fi a aquella rebel·lió que també amenaçava la integritat territorial del regne cristià valencià nounat. Fou el primer cop que la frontera pactada a Almirrà, a la val de Biar, el 1244, s'esmicolà. L'exèrci

Batalla del Puig. Marçal de Sax. Retaule de Sant Jordi. Victoria and Albert Museum de Londres.